

*OKVIRNI SPLOŠNI PROGRAM UKREPOV IN SEZNAM
NEVARNOSTI NA OBMOČJU LUKE KOPER d.d.*

Seznam izdelan:

20.01.2016

Izdelal:

Bojan Bucaj

Verzija: 16/1

1. SPLOŠNE NEVARNOSTI NA OBMOČJU LUKE KOPER

- Neustrezna organizacija dela – mehanskih poškodb
- Neustrezna uporaba delovne opreme
- Nevarnosti v internem transportu in s tem mehanskih poškodb:
 - trk zaradi slabo oziroma nepregledih območij
 - trk pri izhodi iz stanskih poti in skladišč
 - trka zaradi prehitre vožnje in s tem neupoštevanja predpisane hitrosti (40 km/h glavne poti, 10-15 manipulativne površine, 5 km/h skladišča)
 - trkov oziroma naleta drugih transportnih sredstev (osebna vozila, viličarji, težka mehanizacija, dvigala, železniškimi vozili, traktorji)
 - poškodb pri hoji
 - povozitev s strani drugih transportnih sredstev (viličar, luška mehanizacija, avtomobil, kamion...)
 - padcev predmetov pri prevozu tovora na območju Luke
 - trkov zaradi nepravilnega parkiranja (na železniških tirih, žerjavnih progah)
 - trkov pri križanju transportnih poti in železniških prog
 - trkov zaradi uporabe telefonov ali drugih multimedijских naprav, ki zmanjšajo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozil oziroma strojev
- Nevarnosti za nastanek požara ali eksplozije
 - terminal tekoči tovari (bencin, jet in drugi naftni derivati)
 - evropski energetske terminal (samovžig premoga)
 - silos (razni prah žitaric in drugih materialov)
 - pri vročih delih
- Nevarnosti pri gibanju na gradbiščih ali deloviščih
 - poškodbe pri hoji na neurejenih površinah
 - padci v globino (jaški, ipd.)
 - padec predmetov iz višine
- Izpostavljenost hrupu pri delu
- Nevarnosti pri luških tehnoloških procesih
 - mehanske nevarnosti
 - padec ali udarec tovora
 - zvrnitev tovora (nestabilnega, premikajočega tovora)
 - kotaljenje okroglih predmetov
 - stisnitev tovora
 - zdrsa na razsutem tovoru po manipulativni površini
 - zvrnitve kontejnerjev
 - zasutju oziroma pogrezanja v sipki tovor
 - vreza ob ostre predmete
 - padec ob neravnih tleh oziroma odloženih predmetov
 - tujkov v očesa
 - udarcev ob nizki predmet
 - prijetja ob gibajoče transportne sisteme (tekoči trakovi)
 - udarec stranic ali vrat transportnih sredstev
 - izpostavljenost prahu (sipki tovari)
 - zastrupitve oziroma vdihavanje zdravju nevarnih snovi (npr. ferosilicij)
- Neuporaba osebne varovalne opreme
 - čelade, odsevnih oblačil, čevljev, rokavic, delovne obleke
- Poškodb stopal in drugih delov telesa na spolzkih, neravnih tleh in mastnih tleh
- Padca praznih kontejnerjev (manipulacija ali vremenske razmere)
- Poškodb z jedrkimi snovmi

- Nevarnost padcev predmetov iz višine pri vzdrževanju na višini (delovišče mora biti označeno)
- Padcev v morje in utopitve, ko je morje hladno ali neznanja plavanja
- Nevarnosti železniških vozil:
 - Padca v globino iz železniških vozil pri delu na višini
 - Povoženja
 - Zdrsi pri sestopih iz vagona
 - Neupoštevanja hitrosti na industrijskem tiru
 - Nevarnosti zaradi odbijanja železniških vozil
 - Nevarnosti zaradi nekontroliranega premika vozil
 - Poškodb pri manipulaciji oziroma pregledu
- Nevarnosti zaradi vremenskih razmer (neurje, močan veter ipd.)
- Nevarnosti poškodb zaradi slabe osvetljenosti (delovišča, manipulativne površine)
- Pogreza v blato v primeru gibanja po kasetah, kjer se odlaga mulj.
- Nevarnost nevarnih snovi (npr. nastajanje klora-anoda pilotov)

2. PREPOVEDI

- Uporabljati delovno opremo, za katero ni delavec usposobljen (viličar, težka mehanizacij ipd.),
- Gibanje pod dvigali ali kjer je nevarnost padca predmetov iz višine brez čelade
- Gibanje v delovnem območju stroja (viličar, težka mehanizacija, dvigala),
- Gibanje pod dvigali pri vzdrževanju,
- Vzpenjanje na dvigala brez dovoljenja,
- Kršenje prometnih predpisov na območju Luke Koper (prehitra vožnja, izsiljevanje ipd.),
- Gibanje po gradbišču brez dovoljenja,
- Kajenje v skladiščih zaprtih površinah (terminal tekoči tovari, silos),
- Gibanje pred okroglimi tovari, ki niso zavarovani pred premikom,
- Gibanje po sipkih materialih, kjer je nevarnost pogreza,
- Poseganje med vrteče se dele (transportni trakovi),
- Gibanje pod visečimi bremenji,
- Parkiranje na železniške in žerjavne proge,
- Gibanje na območju Luke Koper pod vplivom alkohola ali psihoaktivnih snovi,
- Zadrževanje pod visokimi predmeti v času neurja (kontejnerji, dvigali),
- Gibanje oziroma vzpenjanje na sklade slabo zloženega tovora,
- Vzpenjanje na višino brez ustreznih pripomočkov (varnih lestev, košare za viličar ipd.)
- Delo v slabo razsvetljenih območjih,
- Gibanje po kasetah v katerih je mulj
- Vstopanje na ladjo brez predhodnega dogovora z ladijsko posadko in disponenta
- Hitre vožnje mimo delovnih sredstev, ki izvajajo manipulacijo tovora
- Uporabe prenosnih telefonov ter multimedjskih naprav: med vožnjo, na deloviščih ob neposredni nevarnosti za nastanek poškodb ter med upravljanjem s vozili oziroma stroji.

3. VARNOSTNI POSTOPKI IN UKREPI

3.1 SPLOŠNI UKREPI ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

NAMEN

Namen tega navodila je, da se seznani delavce s splošnimi ukrepi glede varnosti in zdravja pri delu. Poleg splošnih ukrepov iz tega delovnega navodila se za določena dela uporabljajo še posebni ukrepi, kateri morajo biti v celoti določeni v tehnoloških postopkih ali delovnih navodilih, ki jih predpiše za posamezna ali specifična dela kjer se takšna dela izvajajo.

POSTOPEK IZVAJANJA

Splošni ukrepi varstva pri delu pri nakladanju in razkladanju ladij ali drugih delih kjer se dviguje ali spušča bremena

Tovor ni dovoljeno zapeti za ovoje ali vezi, s katerimi je ta pakiran, v kolikor niso temu namenjeni. Tovor je potrebno pripeti s privezovalnimi sredstvi predpisanimi s tehnološkimi postopki, ki ustrezajo teži, vrsti in obliki embalaže tovora. Pri dviganju tovora z ostrimi robovi, je potrebno med ostre robove in privezovalno vrvjo vstaviti varovalne podlage, ki varujejo privezovalno vrv pred poškodbami.

Vrvi iz umetnih vlaken, jeklene vrvi in verižna privezovalna in nosilna sredstva morajo imeti označbo največje dovoljene obremenitve. Pri izračunu nosilnosti privezovalnih in nosilnih vrvi iz prvega odstavka mora varnostni koeficient ustrezati načinu in pogojem uporabe nosilnega elementa ob upoštevanju navodil proizvajalca ter predpisov na področju dela za katerega se nosilno sredstvo uporablja. Uporaba stika dveh ali več vrvi ali verižnega stika pri katerem je kot med dvema nasprotnima krakoma od 120°, je zaradi nevarnosti pretrga stika ali vrvi prepovedana.

Prepovedano je spodkopavati tovor z namenom rušitve zaradi lažjega razkladanja. Razkladanje je potrebno vršiti od zgoraj pod nagibom (kotom), ki ustreza trdnosti blaga, ki se pretovarja.

Če se pri razkladanju tovora v vrečah, balah, ipd. pojavijo na višini, ki je večja od enega metra, deli tovora, ki nevarno visijo, jih je potrebno zavarovati proti padanju oz. jih je potrebno zrušiti, vendar samo, če pri tem niso ogroženi delavci in pod neposrednim vodstvom delovodje.

Pri snemanju brag - distančnikov s palet, jih ni dovoljeno med dviganjem zadrževati z rokami, ampak je potrebno pred dviganjem brage odložiti tovor na paleto ter se od nje oddaljiti.

Najstrožje se je prepovedano zadrževati ali gibati pod visečim bremenom. Pri dviganju ali spuščanju bremena z dvigali se morajo delavci umakniti na varno območje.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri skladiščenju blaga

Skladišča, odprta in zaprta, morajo biti urejena in vzdrževana tako, da se ob vsakem času lahko vršijo skladiščne manipulacije, brez nevarnosti za življenje in zdravje delavcev ter poškodb in okvar tovarov.

Skladišča in odprta skladišča morajo biti osvetljena pri izvajanju skladiščnih manipulacij s svetlobo jakosti najmanj 30 lx, kjer pa je potrebno brati podatke o tovoru pa 50 lx.

Podatki o največji dopustni obremenitvi tal (KN/m²) morajo biti izobešeni na vidnem mestu. Omejitev je potrebno strogo spoštovati.

Transportne poti in prehodi v skladiščih morajo biti označeni z rumeno črto širine 15 cm.

Transportne poti med skladovnicami morajo biti široke najmanj 5 m. Tovor mora biti zložen v skladiščih najmanj 1 m od stene skladišča.

Prehodi med skladovnicami blaga v skladišču morajo biti široki najmanj 1 m.

Blago, zloženo v skladovnice višje od 2 m, mora biti zavarovano proti rušenju s primernimi sredstvi (deske, mreže ali drugo).

Pri odzemanju blaga iz skladovnice je potrebno praviloma začeti na tisti strani, kjer je bila skladovnica končana pri vskladiščenju. V kolikor to ni mogoče, je potrebno izvesti poseben varnostni ukrep, da se rušenje skladovnice pri odzemanju blaga prepreči.

Popravila elektroinstalacij v vseh skladiščih sme opravljati samo strokovna oseba.

Lifti v luških skladiščih in delovnih prostorih morajo ustrezati veljavnim predpisom. Manipulacije z lifti smejo opravljati le osebe, ki so poučene s pravilnim načinom uporabe. Obremenitev lifta ne sme biti večja od predpisane. Ta mora biti vidno označena v liftu. V liftu mora biti tovor primerno zložen, da ne pride do rušenja in poškodbe ljudi, zastoja lifta in do okvar na blagu ali liftu. Če se lift pokvari, mora delavec takoj obvestiti svojega vodjo. Ta mora takoj odrediti, da lift preneha obratovati.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri obdelavi in skladiščenju lesa

Skladovnice lesa smejo biti zložene samo na ravnih in trdih tleh ter stabilnih podlagah. Prehodi med skladovnicami morajo biti široki najmanj 1 m. Prehode ni dovoljeno uporabljati za odlaganje lesnih odpadkov ali drugega materiala.

Višino skladovnice je potrebno določiti glede na trdnost tal, vrsto blaga (lesa) in načina zavarovanja proti zrušitvi.

Prepovedano je jemati posamezne kose žaganega lesa iz sredine skladovnice ali skladovnico podreti. Les je potrebno odzemanati s skladovnice postopoma od zgoraj navzdol.

Za markiranje rezanega lesa na višini iznad 2 m, je potrebno uporabljati za to prirejen premični oder.

Pred pričetkom razkladanja žaganega lesa iz tovornjakov ali prikolic je potrebno pregledati skladovnice zloženega lesa na tovornjaku, če niso nagnjene in da ni nevarnosti rušitve ali drugih poškodb delavcev in blaga. Pripravo vozila za nakladanje ali razkladanje je izključno v domeni voznika.

Rezanje žice ali traku pritrjenega rezanega lesa in hlodovine in pri pritrdjevanju, je dovoljeno samo z za to primernimi kleščami. Pri rezanju žice mora delavec stati ob strani, nikakor ne nad žico in biti previden, da ga ne sunek ob pretrganju poškoduje.

Pri skladanju hlodov v skladovnico morajo biti hlodi zavarovani proti kotalenju ali drsenju.

Pri pretovarjanju hlodovine mora biti nakladač opremljen z varovalnimi kleščami.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri pretovarjanju in skladiščenju tekočih tovorov

Delavci, zaposleni pri pretovarjanju tekočih tovorov, morajo biti preverjeno poučeni o načinu uporabe sredstev za delo, ki se uporabljajo pri pretakanju tekočin ter o lastnostih vsake snovi oz. o nevarnostih in ukrepih za varno delo s temi snovmi. Prav tako mora biti za vsako nevarno snov ustrezen varnostni list.

Rezervoarji za tekoče tovore, črpalke in druga sredstva za delo morajo biti urejena v skladu z veljavnimi predpisi in morajo ustrezati tehnološkim in kemijskim lastnostim tekočin, ki se skladiščijo in pretovarjajo.

Rezervoarji in delovni prostor ob rezervoarjih, morajo biti vedno čisti. Sproti je potrebno odstranjevati vse nepotrebne predmete, material in rastlinje (travo, ipd.). Odpiranje zaprtih rezervoarjev in cistern (vagon, tovarnjak) je potrebno opravljati postopoma do izenačitve notranjega pritiska z zunanjim.

Pri kontroli notranjosti rezervoarja morata biti prisotna najmanj dva delavca. Pred vstopom je potrebno izvesti meritev koncentracij kisika in nevarnih hlapov. Eden od delavcev mora biti pri vhodu v rezervoar na zunanji strani in pridrževati vrv, s katero je privezan delavec v notranjosti rezervoarja. Za razsvetljavo notranjosti rezervoarja je dovoljeno uporabljati samo brezhibne prenosne protieksplzijske svetilke, priključene na zaščitno napetost 24 V. Za manipulacijo z razsutimi tovari v silosih veljajo ista določila kot za tekočine.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri skladiščenju sipkih tovorov

Pri razkladanju ali nakladanju ingotov, starega železa, magnezita in podobnih tovorov mora biti del obale, kjer se takšna manipulacija vrši, zaprt za promet in gibanje delavcev ter oseb, ki ne sodelujejo v delovnem procesu. Pri prevozu tovara (sojine moke, boraksa, zrnatega tovara, železnih ingotov, ipd.) mora biti prikolica ali polprikolica opremljena z ustreznimi stranicami (kesoni). Kupi sipkega ali razsutega tovara morajo biti pri tleh kupa zavarovani proti razsipavanju z ustreznimi sredstvi (ograje, pragovi, ipd.), predvsem na strani železniških tirov, cestišča ali prehodov.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri delu z kontejnerji in RO-RO tovorom

Prepovedano je vsako nekontrolirano in sunkovito dviganje oz. spuščanje kontejnerjev ter dviganje oz. prenos delavcev s kontejnerskim prijemalom, v kolikor ni za to posebej urejeno in se delo ne opravlja po določenem postopku, ki zagotavlja varno delo. Kontejnerska prijemala je treba odlagati na označena odlagalna mesta, na podstavne tramiče.

Pri menjavi prijemal vrši izklop - vklop električnih vtičnic žerjavist.

Vzpenjanje na kontejnerje je dovoljeno samo s prenosnimi atestiranimi lestvami primerne dolžine. Pri tem mora eden delavec pridrževati spodnjo stran lestev. Vzpenjanje na kontejnerje na 3. pozicijo po višini, se opravlja z za to izdelano varnostno košaro oz. ob točno določenem postopku, ki zagotavlja varno delo. Pri delu na višini je obvezna uporaba varnostne naveze za delo na višini.

S strehe kontejnerja je treba odstraniti vse predmete (čepe, deske,...) z namenom, da pri prenašanju kontejnerjev ne pride do padca predmetov z višine. Sredstva za pričvrščevanje kontejnerjev in RO – RO enot je treba sproti odlagati v za to prirejene zaboje.

Skladišče kontejnerjev mora biti urejeno tako, da se kontejnerji ne deformirajo in da ne ovirajo normalnega prometa vozil. Kontejnerji in drugi tovari morajo biti na prevoznem sredstvu zavarovani proti drsenju ali rušenju. Prepovedana je vožnja in prenašanje oz. kakršenkoli premik kontejnerjev z odprtimi vrati.

Z viličarjem je dovoljeno prenašati hkrati le en kontejner. Pri slabi preglednosti čez manipulacijski prostor mora biti zagotovljeno signaliziranje. Kontejnerje se lahko odlaga le na označene skladiščne pozicije. Odlaganje kontejnerjev na transportne poti je prepovedano.

Kontejnerje se ne sme skladiščiti in odlagati v bližini železniških tirov. Med tirnico mora biti prost prehod širok najmanj 2,5 m, med kontejnerji in transportno potjo pa najmanj 1 m.

Za nakladanje ali razkladanje kontejnerjev z železniških vagonov z dvigalom za kontejnerje, mora biti ob tirnicah označena vozna pot s črto rumene barve, široka najmanj 20 cm, do katere vozi dvigalo, ne da bi pri tem zadelo ob kakšen del železniškega vagona.

Kontejnerski skladalci, terminalski vlačilci, polprikolice in viličarji smejo biti parkirani le na označenih mestih.

Pred nakladanjem tovora v kontejner se mora neposredni vodja del prepričati ali je kontejner brezhiben. Tovor v kontejnerju mora biti razporejen tako, da je pritisk na pod in stene čim enakomernejši ter zavarovan proti premiku. Tovor mora biti zložen v kontejner tako, da ne ovira zapiranje vrat oz., da se tovor pri zapiranju ne poškoduje. Ko je tovor naložen v kontejner, se mora neposredni vodja del prepričati ali so vrata oz. stranice na kontejnerju pravilno zaprta.

V primeru potrebe po odpiranju kontejnerja je potrebno to opraviti z veliko previdnostjo, saj obstaja nevarnost rušitve tovora ali pa pritisk tovora na vrata kontejnerja in s tem udarca ali stiska osebe, ki odpira kontejner.

Vozila in polprikolice smejo vezati delavci v ladijskem skladišču šele potem, ko so vozila ustrezno zavarovana proti vzdolžnem pomiku oz. zavrtu (zagozda pod kolesi, podstavki,). Med vezanjem in odvezanjem tovora mora biti motor vozila ugasnjen.

Tovor, ki se dviga z ladijskim dvigalom mora biti na njem ustrezno zavarovan (zagozde, podpore). Vozila odstavljena v ladijskem skladišču morajo imeti izključen motor, zavrti ročno zavoro in prestavo v prvi prestavi ter izklopljena svetila. Naložene prikolice morajo biti na prednjem kraju podložene s podporo predno jih vlačilec odklopi.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri vzdrževalnih delih

Pred pričetkom vzdrževalnih del so vzdrževalci dolžni obvestiti naročnika del o začetku izvajanja del ter mesto izvajanja del predpisano zavarovati tako, da ni ogrožena njihova varnost in varnost drugih.

Delavci, ki delajo na vzdrževalnih delih morajo izpolnjevati predpisane zdravstvene in strokovne pogoje.

Pod mostnim ali obalnim dvigalom, na katerem so v teku popravila se mora pred začetkom dela zavarovati delovišče, da ni možen dostop osebam, ki ne sodelujejo pri popravilih in namestiti table z opozorilom: POZOR! DELA NA DVIGALU! DELA NA VIŠIN!

Vsaka namenska izključitev celotnega ali dela kateregakoli energetskega omrežja zaradi rednih vzdrževalnih del mora biti predhodno javljeno organizacijske enote notranje logistike.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri delu s hladilnimi napravami

Osebe, ki so zaposlene pri hladilnih napravah, morajo biti strokovno usposobljene. Poznati morajo nevarne lastnosti hladilnega medija in ukrepe, ki jih je potrebno izvajati, da ne pride do poškodb v primeru okvare hladilnih naprav.

Na vidnem mestu v strojnici morajo biti izobešena navodila za varno obratovanje s hladilnimi napravami, navodila za prvo pomoč pri poškodbah s hladilnim medijem. Manometri in avtomatika, morajo biti osvetljeni. Na instrumentih morajo biti nedvoumno označeni varnostni tlaki in temperature.

Na primernem, lahko dostopnem mestu v strojnici morajo biti pripravljena naslednja osebna zaščitna sredstva in sredstva za prvo pomoč:

- gumijaste rokavice
- plinske maske z rezervnimi filtri za hladilni medij (NH₃)
- dihalni aparat
- steklenica z 1% borove kisline
- steklenica z raztopino kisa in vode v razmerju 1:5
- lonček čistega belega vazelina za zaščito oči ali kože
- paketi gaze, povojev in vate.

Vsa sredstva za osebno zaščito in prvo pomoč morajo biti shranjena na suhem prostoru. Potrebno jih je vedno dopolnjevati ter kontrolirati njihovo uporabnost ter delovanje.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri notranjem transportu

Osebe, ki upravljajo transportna sredstva morajo biti zdravstveno sposobne, imeti morajo ustrezno kvalifikacijo. Vozniki morajo voziti v skladu z Zakonom o pravilih cestnega prometa, pri čemer morajo upoštevati tudi določila tega navodila in prometni režim Luke Koper.

Največja dovoljena hitrost vožnje vozil na luškem območju je opredeljena v dokumentu Prometni režim Luke Koper:

Delavci se morajo, pred spuščanjem tovora z dvigalom na vozilo, oder ali ploščad, umakniti na skrajne točke vozila, odra ali ploščadi v smeri vzdolžne osi.

Vleka poškodovanega vozila se sme vršiti samo, če ima vozilo brezhiben mehanizem za upravljanje in sicer z uporabo ustreznega distančnega droga. Če se poškodovano vozilo vleče z uporabo vlečne vrvi, mora to poleg brezhibnega mehanizma za upravljanje imeti tudi brezhiben zavorni mehanizem.

Dolžnost vsakega voznika je, da med nakladanjem in pred začetkom vožnje kontrolira naloženost tovora. Če ugotovi, da tovor ni varno naložen, zahteva od delavcev, ki nakladajo, da tovor pravilno zložijo tako, da je ta zavarovan proti rušenju ali izpadanju med prevozom.

Če tovor izpade z vozila ali se med prevozom poškoduje od trenutka prevzema do trenutka oddaje, je za to odgovoren voznik vozila.

Najstrožje je prepovedan prevoz oseb na prikolicah ali polprikolicah, viličarjih in ostalih strojih, kateri niso namenjeni za prevoz oseb. Pri prevozu tovora je voznik dolžan hitrost vožnje prilagoditi stanju vozila, terena, na katerem se vrši prevoz in prometnim razmeram, da lahko v vsakem času prepreči poškodbe ljudi, vozila in tovora.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu za delo z viličarji

Preden delavci pričnejo s podkladanjem tovora, da ga lahko voznik z vozilom odloži na postavljene podloge, se morajo z voznikom sporazumeti o koordinaciji dela.

Voznik vozila ne sme odložiti tovora na postavljene podloge preden se delavci ne odmaknejo iz nevarnega območja in mu delavec iz skupine, zadolžen za signaliziranje z dogovorjenim znakom, to ne signalizira. Voznik viličarja ali nakladača se mora pred dviganjem ali spuščanjem tovora prepričati in preveriti ali je tovor varno naložen.

Ko je zmanjšana vidljivost pri delu z viličarjem zaradi pretovarjanja predimenzioniranega tovora ali kakor koli drugače je voznik viličarja dolžan zahtevati osebo za signaliziranje (signalista). Prepovedano je dviganje in spuščanje delavcev z viličarjem. Na tovarnjake in druga vozila se delavci povzpnejo s primerno lestvijo. Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pridelu s transportnimi trakovi

Transportni trak, ki ni tehnično brezhiben je potrebno izločiti iz uporabe.

Najstrožje je prepovedano vzpenjati se ali spuščati po transportnem traku ne glede na to ali je ta v obratovanju ali ne. Prenosna veriga in zobniki, kakor tudi bobni, morajo biti na nevarnih mestih zaščiteni s pločevino ali pokrovom, ki mora biti dobro pritrjen na konstrukcijo traku.

Prepovedana so vsakšna vzdrževalna in ostala dela na trakovih med obratovanjem in preden se prepričamo, da ga ni možno vklopiti slučajno (izobešeno obvestilo in fizična zaščita stikala za dovod pog. energije).

Transportni trak ne sme biti naslonjen na železniški vagon ali stranico tovarnjaka. V vagonu ali čez stranico tovarnjaka mora segati najmanj 50 cm.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu za delo z dvigali

Prepovedano je:

- prenašati tovor nad delavci,
- dvigati tovor, katerega teža ni znana. V tem primeru je potrebno od odgovorne osebe zahtevati podatke o teži. Če so podatki o teži napačni, je za to odgovoren tisti, ki jih je posredoval oz. določil.

Pred pričetkom dela se je upravljalca dvigala dolžan prepričati s pregledom in preizkusom, o brezhibnosti dvigala in varnem področju delovanja dvigala – prosti gabariti.

Dviganje delavcev ali drugih oseb z dvigali je dovoljeno samo s tehnično brezhibnimi dvigali in z uporabo varnostne košare ali drugega prirejenega pripomočka (v slučaju reševanja nosila za nudenje prve pomoči, ipd.).

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

Splošni ukrepi varstva pri delu pri železniškem transportu

Vsaka premaknitev posamičnih ali spetih železniških vozil (vagonov) v kompoziciji se šteje za premik. Premik železniških vozil (vagonov) na luškem območju se lahko opravlja:

- z vlečnim železniškim vozilom (lokomotiva) in drugim vozilom prirejenim za vožnjo po tirih (unimog, loctrac, ipd.),
- s cestnim motornim vozilom (traktor, viličar, nakladač, ipd.), če so opremljeni s pripravami za varen premik,
- s premikalno vrvjo in vitlom,

Dolžnost premikalnega poslovodje je:

- vodi in koordinira premik na svojem področju,
- daja dovoljenja premikalnim sestavam za prihod v njegovo premikalno področje.

Pred izdajo dovoljenja mora ugotoviti:

- a) če so delavci, ki opravljajo dela na tiru in ob tiru obveščeni o premiku, zaustavili delo in se odmaknili iz nevarnega območja,
- b) če so drugi premikalni sestavi na področju premika obveščeni o predvidenem premiku,
- c) če so zagotovljeni varnostni ukrepi pri premiku na področju in v smeri premika.

Kadar se na nakladalno-razkladalnih tirih vršijo vozovne manipulacije, hitrost premikalnih voženj ne sme biti večja od 5 km/h.

Pri vsakem premiku železniških vozil je potrebno paziti, da se ne ogroža varnost prometa, železniškega osebja in drugih oseb ter, da v zvezi s premikom ne pride do poškodb železniških in drugih vozil ter blaga.

Dolžnost neposrednega vodje del na mestu izvajanja premika železniških vozil je:

- da je pri postavljanju vagonov na delovišče, v času opravljanja dela prisoten pri premiku,
- da pred premikom zagotovi prekinitev delovnih operacij nakladanja ali razkladanja, umaknitev delavcev in drugih oseb ter sredstev za delo in blaga,
- da nadzira, če delavci njegove skupine spoštujejo navodila vodje premika oz. delavca, ki vodi premik
- da skrbi, da na tirih in ob tirih na razdalji 2,5 m tovora, ni odloženo nobeno blago ali drugi predmeti (palette, embalaža, prevozna sredstva).

Na luškem območju je prepovedan vsak premik železniških vagonov z odbijanjem ali porivanjem z za to nenamenskimi sredstvi (vozili). Vsem voznikom na luškem območju je prepovedano parkiranje vozil na železniških tirih in ob tirih. Pri premikanju železniških vozil (vlečnih vozil in vagonov) čez nezavarovana križišča železniških tirov in cest mora delavec, ki vodi premik, zagotoviti osebo za zasedbo križišča preden železniško vozilo ali kompozicija vozil zapelje čez tako križišče. Delavec, ki je zasedel križišče mora ustaviti vsa cestna vozila in pešce. To stori podnevi z iztegnjeno roko in dlanjo obrnjeno v smeri prihajajočih cestnih vozil, v nočnem času in pri slabi vidljivosti pa z ročno signalno svetilko, z rdečo lučjo obrnjeno proti prihajajočemu vozilu. Križišča železniških tirov in cest so na luškem območju označena z znaki "Andrejev križ" in cestnim prometnim znakom "STOP". Načrti z označenimi in urejenimi križišči železniških tirov in cest na luškem območju so sestavni del "Prometnega režima" Luke Koper.

Na križišču železniških tirov in cest smejo biti železniška vozila (vagoni) postavljena tako, da se le skrajni del železniškega vozila (odbojnik) nahaja čez rumeno črto zarisano poprek čez tir, ki je 5 m oddaljena od roba cestišča.

Če premik železniških vozil (kompozicije), čez tire s cesto traja dalj časa, ga je potrebno občasno prekiniti, da promet cestnih vozil ne bi bil dalj časa oviran.

Na celotnem luškem območju, lahko kretnice prestavlja le premikalno osebje oz. osebe, ki so za to določene.

Za pravilno in natančno lego kretnic odgovarja oseba, ki je kretnico prestavila. Vodja premika oz. delavec, ki vodi premik odgovarja podnevi za tiste kretnice, ki imajo kretnične signale, ponoči pa za tiste, katerih kretnični signali so razsvetljeni.

Delavci, zaposleni pri nakladanju - razkladanju vagonov morajo pred vsakim premikom zapustiti oz. se odstraniti z železniških vagonov.

Da se ne poškodujejo naprave, vagoni in blago, je prepovedano:

1. puščati vagone zunaj ločnic,
2. voziti čez kretnice, ki niso pravilno ali natančno postavljene,
3. menjati lego kretnice, dokler so na njej vagoni,

4. menjati lego kretnice tik preden zavozijo vagoni nanjo razen, v primeru, če bi se s tem preprečila nezgoda,
5. menjati lego kretnic pooblaščenim in nestrokovnim osebam,
6. "rezati" kretnice z vagoni.

Vagoni, ki stojijo sami ali v skupini se morajo v vseh smereh zavarovati proti uteku. Sredstva za zavarovanje so: zavore, podložke, zagozde, cikle, ipd.

Po končanem premiku je potrebno vagone, ki so ostali odpeti s kompozicije, takoj zavarovati proti uteku. Za zavarovanje vagonov proti uteku je odgovoren delavec, ki je vodil premik. Premikalna vozila, ki stojijo na tiru, morajo biti dobro zapeta in morajo biti pod stalnim nadzorstvom. Za izpolnitev te določbe je odgovoren voznik železniškega vozila.

V pričakovanju slabega vremena in v slabem vremenu (neurje, močan veter, ipd.) se mora delavec, ki vodi premik še posebej prepričati, če so vagoni dovolj zavarovani zoper utek.

V primeru, ko so vagoni dostavljeni na delovišče, kjer se ne izvaja delovni proces (ni prisotnega neposrednega vodje) mora premikalni poslovodja določiti delavca, ki se prepriča o zavarovanju vagonov zoper utek.

Progovno vzdrževalna skupina dela po navodilih nadzornika vzdrževanja proge. Ta mora skrbeti, da se pri delu upoštevajo varnostni ukrepi, predpisani za delo na železnici in prilagojeni luškim razmeram.

Na luškem območju je obvezno upoštevati naslednje varnostne ukrepe:

- na luških tirih in pri objektih mora biti zagotovljen svetli profil tako, da je delavcu omogočeno gibanje in umaknitev v času premika vagonov,
- svetli profil ob tiru pa ne sme biti manjši od 2,50 m od zunanjega roba tirnice (parapetni zidovi, ograje ali stebri), če to ni mogoče zagotoviti morajo biti deli konstrukcij, ki segajo v svetli profil ustrezno označeni,
- za progovno vzdrževalna dela, kjer je potrebna zapora tirov, mora neposredni vodja dela zahtevati odobritev organizacijske enote za železniški transport. Organizacijska enota za železniški transport vrši obveščanje:
- vseh zainteresiranih služb in delavcev o zapori tira,
- za pravilno zavarovanje delovišča skrbi in odgovarja za vso škodo, ki je posledica opustitve predpisanih ukrepov za zavarovanje delovišča, izvajalec del,
- pri izvajanju gradbenih ali drugih del na tiru do 3 m od železniškega tira, mora izvajalec del pridobiti pisno soglasje odgovornega delavca za železniški transport.

Za red in urejenost premikalnih poti in železniških tirov so odgovorni vodje izmene in vodje terminalov na katerem področju se nahajajo železniški tiri in delavci, ki vodijo delo ob ali na tirih.

Na območju, kjer se izvaja delo morajo vsi delavci, ki delajo, vodijo, nadzorujejo ali kako drugače sodelujejo v delovnem procesu, uporabljati osebno varovalno opremo.

4. SPLOŠNI ELABORAT O VARNEM DELU NA OBMOČJU LUKE KOPER

4.1. SPLOŠNO

Elaborat o varnem delu obravnava delovna opravila z različnimi delovnimi sredstvi in pripomočki. Služi kot vodilo pri delu in so ga dolžni spoštovati vsi sodelujoči v delovnih procesih. Poleg predpisanih tehnologij dela za posamezne tovore in elaborata o varnem delu so vsi zaposleni dolžni omeniti predvsem OP 08 Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu spoštovati tudi veljavno zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu in veljavne predpise v Luki Koper. Tu velja in DN 127 Splošni ukrepi za varstvo pri delu.

Pri izvajanju delovnih nalog so udeleženci v delovnem procesu izpostavljeni določenim nevarnostim, katere so predstavljene v nadaljevanju.

Za spoštovanje predpisov in izvajanje tehnologije in varstvenih ukrepov v delovnem procesu je odgovoren neposredni vodja delovnega procesa (delovodja, skladiščnik, disponent) Vodja delovnega procesa oziroma neposredni vodja je dolžan voditi delo in pri tem opozarjati na morebitne nepravilnosti. V kolikor zapusti delovišče določi najbolj izkušeno osebo, ki ga nadomešča in ji opredeli naloge.

Pomembnejše skupine tovorov, kateri se pretovarjajo v Luki Koper razdelimo v nekaj skupin, kot na primer:

4.2. OBJEKTI

Delovne operacije se izvajajo na različnih lokacijah. V grobem lahko razdelimo lokacije v dve skupini in sicer:

- transportna sredstva (ladje, vagoni, vozila, kontejnerji,..)
- zaprta, nadkrita skladišča in odprte skladiščne površine

4.2.1 Ladje:

Prekladalne manipulacije se izvajajo na različnih vrstah in velikostih ladij. Poleg tega se ladje med seboj razlikujejo tudi po namenu, konstrukciji in pretovorni opremi. Ladje imajo običajno eno ali več ladijskih skladišč. Glede na vrsto tovora, kateri se naklada/ razklada z ladje se za prekladalne manipulacije uporabljajo ladijska pretovorna oprema oziroma luška dvigala.

Glede na vrsto oziroma maso bremena se za različne tovore uporabljajo tudi različna dvigala mobilno luško dvigalo, avtodvigalo, obalno dvigalo) in različna pretovorna oprema (distančniki, privezna sredstva, vpenjalna orodja)

Nevarnosti

Pri delu na ladjah obstajajo nevarnosti poškodb delavcev. Tako se nevarnosti pojavijo že pri samem vstopu v ladjo oziroma vstopu v ladijsko skladišče. Pri tem velja omeniti predvsem prehode, stopnišča, lestve, jaške, mostove katere morajo delavci uporabljati, da bi prišli do ladijskih skladišč.

Poleg omenjenega obstaja pri delu na ladji tudi nevarnost nihanja tovora obešenega na dvigalu, nevarnost poškodb vsled nepredvidenega premika ladje zaradi vpliva morja (valovi), nevarnost premika tovora v ladijskem skladišču zaradi nagibanja ladje, nevarnost zdrsa zaradi spolzkih tal (voda, led, olje,..) nevarnost padca zaradi ovir na palubi (pritrdilni elementi, tovor, podloge, konstrukcijski elementi ladje, cevovodi,), nevarnost poškodb

zaradi slabe osvetlitve, nevarnost naleta delovnega stroja v ladijskem skladišču, nevarnost padca z višine in ostale nevarnosti

Ukrepi za preprečitev nevarnosti

Za preprečitev poškodb zaradi nevarnosti, ki pretijo pri delu na ladjah je potrebno upoštevati naslednje:

- Pred pričetkom del je vodja delovnega procesa dolžan pregledati delovišče in od posadke ladje zahtevati odpravo nepravilnosti v kolikor le te obstajajo. Delovišče mora biti stalno urejeno in čisto.
- Tovor kateri se zлага v ladji mora biti pravilno zložen in zavarovan proti premiku oziroma poružitvi.
- Za varovanje tovara proti poružitvi je potrebno uporabiti lesene podloge, lesene zagozde, jekleni trak, vrvi, sintetični, pvc trak in ostala privezna sredstva.
- Ladjo je potrebno nakladati/razkladati enakomerno na levi in desni strani, da se prepreči bočno nagibanje ladje.
- V primeru da na ladji dela več ladijskih skupin na različnih ladijskih skladiščih je potrebno koordinirati delo med skupinami, da ne pride do nepredvidenega nagibanja ladje v vzdolžni osi in s tem premika tovara.
- Spolzka tla je potrebno posuti s sredstvi proti zmrzovanju oziroma drsenju
- Delavci se morajo med dvigovanjem, spuščanjem oziroma prenašanjem tovara z dvigalom ali viličarjem umakniti na varno. Upravljallec dvigala mora pazljivo upravljati dvigalo, pred dvigom mora obešen tovor umiriti. Nikakor ne sme tovor prenašati nad delavci.
- V nočnem času in v primeru slabe vidljivosti je posadka ladje dolžna zagotoviti ustrezno osvetlitev skladiščnih prostorov in dostopov do le teh.

4.2.2 Zaprta in nadkrita skladišča

Zaprta in nadkrita skladišča služijo predvsem za skladiščenje tovorov, kateri so občutljivi na vremenske vplive (vlaga, dež, mraz, svetloba,..) V luki razpolagamo z več namenskim skladiščem za posamezne vrste tovara (sadje, zelenjava, tobak, bombaž,..)

Glede na to, da se v skladiščih različne vrste tovara so nekatera skladišča grajena namenoma za določeno vrsto tovara. V zaprtih skladiščih in nadstrešnicah se za opravljanje pretovornih manipulacij uporabljajo viličarji, vlečna vozila in prikolice (dvigala le izjemoma)

Nevarnosti

Pri delu v skladiščih in nadstrešnicah predstavljajo največjo nevarnost za poškodbe zaposlenih in tovara predvsem naleti delovnih strojev, premik tovara v skladovnici, slaba osvetlitev delovnih površin, nepredvideni vremenski vplivi (dež, sneg, neurja-tranmontana). Poleg navedenega obstaja v skladiščih tudi nevarnost vdora oziroma poškodbe tal.

Ukrepi za preprečitev nevarnosti

Skladišča in nadstrešnice morajo biti čista in urejena. Vse nepotrebne ovire (lesene podloge, odpadna embalaža..) morajo biti odstranjene. V primeru poškodb vrat, strehe ali konstrukcije je potrebno nemudoma pristopiti k sanaciji. Manipulativne površine morajo biti označene, prav tako skladiščne. Delovni stroji morajo biti v brezhibnem stanju. V primeru okvare delovnega stroja je potrebno nemudoma o okvari obvestiti vodjo delovnega procesa.

Delavci, kateri delajo v hlajenih skladiščih morajo poleg osnovne OVO (zaščitni čevlji, rokavice, čelada, delovna obleka) uporabljati osebna zaščitna sredstva, za zaščito pred mrazom (vetrovke, čevlji, pokrivalo, rokavice)

Delavci kateri morajo opraviti delo na višini morajo v ta namen uporabljati brezhibne lestve ali košaro za prenos ljudi, katero viličarist z viličarjem dvigne na želeno višino. Košaro je pred dvigovanjem z viličarjem potrebno zavarovati proti premiku.

Svetila in električno instalacijo je potrebno sproti vzdrževati.

Poškodbe tal (vdore) je potrebno nemudoma zavarovati (opozorilni trak, prometni znak) in nato ustrezno sanirati.

4.2.3 Odprte skladiščne površine

Odprte skladiščne površine so namenjene skladiščenju večjih kosovni tovorov, tovorov, kateri niso občutljivi na vremenske vplive in masovnih tovorov. Odprte skladiščne površine so lahko asfaltirane, betonirane ali samo nasute z gramozom in utrjene. Tovor je na odprtih skladiščnih površinah izpostavljen vremenskim vplivom. Na odprtih skladiščnih površinah se za opravljanje pretovornih manipulacij uporabljajo dvigala, viličarji, prikolice, vlečna vozila, vagoni, kontejnerji in ostala transportna sredstva.

Nevarnosti

Pri delu na odprtih skladiščnih površinah obstaja nevarnost naleta vlečnega vozila oziroma viličarja. Pri delu z dvigalom obstaja nevarnost nihanja tovora obešenega na dvigalo. Pri delu na vagonih obstaja nevarnost zaradi dela na višini. Na vseh odprtih skladiščnih in manipulativnih površinah obstaja nevarnost zdrsa zaradi vremenskih vplivov (dež, poledica). Pri prevozu in skladiščenju težkih tovorov obstaja nevarnost vdora terena.

Ukrepi za preprečitev nevarnosti

Zaradi nevarnosti, ki se pojavljajo pri delu na odprtih skladiščnih površinah morajo zaposleni upoštevati naslednja navodila.

V kolikor se pretovorne manipulacije izvajajo na področju izven skladiščnih in manipulativnih površin (cestišče) je potrebno pred pričetkom dela delovno območje, kjer se izvajajo manipulacije označiti s prometno signalizacijo.

Vozniki delovnih strojev (viličarji, vlečna vozila, težka mehanizacija) morajo dosledno spoštovati prometno signalizacijo, predvsem omejitve hitrosti na območju luke Koper. Upravljalci dvigal in vozniki težkih delovnih strojev (nakladalci, viličarji večjih nosilnosti) morajo dosledno spoštovati omejitve glede največje dovoljene obremenitve manipulativnih in skladiščnih površin na katerih delajo.

V kolikor pride do vdora terena zaradi preobremenitve tal oziroma poškodbe skladiščne in manipulativne površine je potrebno poškodovano mesto najprej zavarovati s signalizacijo (prometni znak) in nato čim prej pristopiti k sanaciji poškodbe.

4.3. DELOVNA SREDSTVA

Glede na raznolikost tovora, ki se pretovarja v luki so tudi delovna sredstva s katerimi upravljajo zaposleni zelo različna. V nadaljevanju so predstavljene nevarnosti in ukrepi za zmanjšanje le teh.

4.3.1 Dvigala

Dvigala služijo za prenos tovora in se uporabljajo tam, kjer prenos tovora z drugimi delovnimi sredstvi (viličarji) ni možen. Z dvigalom se preklada tovor na različnih relacijah. V luki se uporabljajo tri vrste dvigal in sicer:

- obalna tirna dvigala
- mobilna luška dvigala
- avtodvigala.

Glede na vrsto, dimenzije, maso tovora in lastnosti ladje je potrebno za dano relacijo izbrati ustrezno dvigalo in ostale delovne stroje.

Nevarnosti

Pri delu z dvigali so udeleženci v delovnem procesu med prenosom tovora, vpenjanjem/odpenjanjem tovora in premikom dvigal izpostavljeni nekaterim nevarnostim.

Med delom z dvigalom obstaja nevarnost nepredvidenega nihanja obešenega tovora, nevarnost odpetja tovora z obešala zaradi nenadnega nasedanja tovora ob konstrukcijske elemente ladje, vozila ali vagona. Nadalje obstaja pri delu z dvigalom nevarnost zaradi premika dvigala vzdolž obale oziroma skladiščnih površin. Ob nepravilnem vpetju tovora in pri uporabi neustreznih priveznih sredstev obstaja nevarnost padca tovora z obešala zaradi česar lahko pride do poškodbe delavcev, tovora oziroma delovnih sredstev.

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Pri delu z dvigalom morajo vsi udeleženci v delovnem procesu obvezno uporabljati OVO (čelada, rokavice, čevlji z jekleno kapico, delovna obleka). Strogo je prepovedano zadrževanje oziroma gibanje oseb pod visečim bremenom. Upravljalca dvigala ne sme prenašati bremena nad delavci.

Upravljalca dvigala mora dosledno spoštovati navodila za varno delo z dvigalom.

V primeru, da upravljalca dvigala ne vidi v področje vpenjanja ali odlaganja tovora mora delovne operacije opravljati s pomočjo signalista. Signalist tako posreduje upravljalcu dvigala predpisane znake, po katerih se le ta ravna. V takem primeru se upravljalca dvigala ravna izključno po znakih signalista. Izjemoma upošteva znak STOP, katerega lahko izreče v primeru nevarnosti za poškodbo zaposlenih, tovora ali delovnih sredstev kdorkoli od sodelujočih v delovnem procesu.

Prepovedana je kakršnakoli preobremenitev dvigala, priveznih sredstev in opreme. Vsako privezno sredstvo mora na vidnem mestu imeti oznako o največji dovoljeni nosilnosti. V primeru dvigovanja bremen neznane mase je potrebno breme stehtati. V kolikor to ni možno se je pred dvigom takih bremen potrebno posvetovati z neposrednim vodjo, vodjo delovnega procesa (disponent, skladiščnik) ali s tehnologom. Enako velja za bremena nepravilnih oblik in bremena, kjer ni označenih mest za obešenje. Dovoljeno je le navpično dviganje tovora, strogo prepovedano je poševno dviganje tovora.

Tovor mora biti vpet v obešalo tako, da ni možnosti za rušenje oziroma izpad tovora iz obešala.

Če je le možno je potrebno tovor objeti s priveznimi sredstvi oziroma ga vpeti v predvidena mesta za vpetje. Upravljalca dvigala mora dvigalo upravljati brez sunkovitih obremenitev, katere bi lahko povzročile izpad tovora s čimer bi lahko ogrozil delavce v delovnem procesu. Nihče razen pooblaščen osebe ne sme posegati v sestavo obešala.

Delavci se morajo med prenosom tovora umakniti izven nevarnega območja; nikakor ne smejo zadrževati v področju v katerem lahko zaradi padca tovora pride do poškodbe delavcev.

Upravljalca dvigala mora tovor pred prenosom najprej umiriti, šele nato, ko se je prepričal, da je tovor pravilno vpet ga lahko dvigne in prenese na drugo lokacijo.

V primeru poškodovanih priveznih sredstev je potrebno le te nemudoma zamenjati in poškodovana privezna sredstva izločiti iz uporabe.

Prenos oseb z dvigalom je dovoljen samo v primeru poškodbe delavca (nosila) oziroma v primeru, da so dostopi v ladijsko skladišče zapolnjeni s tovorom. V tem primeru morajo delavci za vstop/ izstop iz ladijskega skladišča uporabljati kletko za prenos oseb. Obenem velja, da morajo biti vsa delovna sredstva (dvigalo, kletka za prenos oseb, nosila) in oprema v brezhibnem stanju.

V primeru kakršnekoli okvare na dvigalu je upravljalca dvigala dolžan o tem obvestiti neposrednega vodjo.

V primeru popravil na dvigalu in pregledov dvigala je upravljalcu prepovedano upravljati dvigalo brez predhodne koordinacije z vodjo popravil oziroma osebe, katera pregleduje dvigalo. V primeru popravil na dvigalu je izvajalec del dolžan o tem obvestiti vodjo garaže, na dvigalo izobesiti opozorilni napis in v primeru dela na višini območje zavarovati (trak, prometni znak)

Za nameščanje, odpenjanje priveznic na višini morajo delavci uporabljati prenosne lestve ali košaro za delo na višini.

4.3.2 Viličarji

Viličarji so delovna sredstva notranjega transporta in se uporabljajo tako za horizontalni kot za vertikalni transport tovora.

V luki je za prekladalne manipulacije tovora na voljo pestra paleta viličarjev. V grobem lahko razdelimo viličarje na viličarje do 5 ton nosilnosti in na tiste nad 5t nosilnosti. Viličarje do 5t nosilnosti razdelimo še na elektroviličarje in viličarje z dizel pogonom. Viličarji nosilnosti nad 5t so vsi gnani z dizel agregatom. Ne glede na nosilnost viličarja in na vrsto pogona je potrebno pri delu upoštevati Navodilo za varno delo z viličarjem.

Nevarnosti

Pri delu z viličarjem so udeleženci v delovnem procesu izpostavljeni nevarnostim predvsem zaradi nevarnosti gibanja viličarja v delovnem območju. Viličar lahko namreč med premikanjem poškoduje zaposlene. Tu velja omeniti predvsem nevarnost stisnitve zaposlenega, naleta viličarja(slab pregled nad delovno površino) , nevarnost rušenja tovora z vilic viličarja med vožnjo oziroma odlaganjem tovora v skladovalnico ali zajemanjem tovora iz skladovalnice, Poleg nevarnosti za udeležence v delovnem procesu obstaja nevarnost tudi za poškodbe voznika viličarja v kolikor le ta ne upošteva navodil za delo z viličarjem.

Te nevarnosti so : nevarnost pri vožnji po neravnem terenu (nevarnost prevrnitve),nevarnost poškodbe voznika zaradi poseganja v gibljive dele viličarja med obratovanjem (teleskop, vodila teleskopa, nosilna plošča, razni priključni elementi,...), nevarnost zaradi poseganja v prostor izven viličarja in nevarnost zaradi preobremenitve viličarja oziroma tal.

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Pri delu z viličarjem mora upravitelj upoštevati "Navodila za varno delo z viličarjem". V nadaljevanju je predstavljenih nekaj navodil.

Z viličarjem je strogo prepovedana vožnja sopotnikov. Voznik viličarja je pred pričetkom dela dolžan pregledati viličar in v primeru okvare ali pomanjkljivosti o tem takoj obvestiti odgovorno osebo. Strogo je prepovedana preobremenitev viličarja in njegovih priključnih orodij (klešče, vilice, prijemala,...)

Pri delu je potrebno upoštevati diagram nosilnosti viličarja in pri tem upoštevati maso orodij priključenih na viličar. Gibanje v delovnem območju stoja je strogo prepovedano.

Hitrost vožnje je potrebno prilagoditi razmeram na delovnem območju, kar je potrebno upoštevati predvsem takrat, ko je tovor dvignjen in pri spremembi smeri vožnje. Vselj se je potrebno prepričati ali je pot prosta (vzratna vožnja, vožnja z bremenom, katero zmanjšuje preglednost)

Ob prehodu preko železniških tirov, prekladalnih ramo, večjih neravnin je potrebno zmanjšati hitrost in ovire previno prečkati. Transportna sredstva kot so prikolice, vozila in vagoni morajo biti med nakladanjem zavrta .

V primeru nevarnosti rušenja tovora je potrebno tovor pred manipulacijo zavarovati pred rušenjem (vezanje tovora s trakom, ovijanje tovora s pvc folijo, ..)

Pri prenašanju tovora z dvema viličarjema hkrati in v primeru zmanjšanega vidnega polja voznika mora biti določen nekdo, ki usmerja njuno delo.

Dvigovanje oseb z viličarjem je prepovedano. Izjemoma se to lahko izvede z uporabo kletke namenjene za dvigovanje oseb, katero je potrebno predhodno zavarovati proti premiku.

Po končanem delu je potrebno viličar pregledati in o morebitnih pomanjkljivostih obvestiti odgovornega vodjo.

4.3.3 Vlečna vozila

V luki se kot vlečno vozilo uporabljajo traktorji, vlačilci in terminalski vlačilci. Vsa omenjena vlečna vozila spadajo v skupino horizontalne mehanizacije in služijo izključno za vleko tovora naloženega na prikolice oziroma polprikolice. Izjemoma se lahko traktorji in nakladalec z ustrezno potisno ploščo uporabljajo za vleko železniških vagonov pri mikropremiku. Pri vleki prikolic s traktorji se le te med delovnimi operacijami izmenjujejo, tako, da mora voznik, ko pripelje prikolic na določeno lokacijo le to odpeti in vpeti drugo in obratno. Podobno velja za vleko s terminalskimi vlačilci, medtem ko je polprikolica na vlačilcu stalno vpeta.

Nevarnosti

Pri delu z vlečnim vozilom obstajajo nevarnosti zaradi naleta vozila, neprimerne hitrosti vožnje, poškodbe vozniških površin in vremenskih vplivov (veter, poledica, dež). Pri vleki tovora na prikolicah obstajajo nevarnosti premika tovora med vožnjo, rušitve tovora in poškodbe prikolic zaradi neprimerne namestitve tovora na prikolici.

Obenem obstaja nevarnost poškodbe tovora in zaposlenih zaradi nespoštovanja prometnih predpisov in neprilagojenega upravljanja z vozilom v izrednih situacijah,

Pri sestopanju oziroma vstopanju na prikolicu obstaja nevarnost poškodbe voznika. Ta mora včasih na prikolici opraviti določena dela (nameščanje podloge za tovor, čiščenje prikolic,..)

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Glede na vrsto tovora, ki se prevaža z vlečnim vozilom je potrebno najprej glede na relacijo in druge zahteve (lastnosti tovora, vrsta embalaže, trdnost prekladalne enote, dimenzije,..) izbrati ustrezno vlečno vozilo. Tovor na prikolici je potrebno ustrezno zavarovati proti premiku (lesene podloge, zagozde, bočne stranice, vezni trak, ..)

Tovor mora biti simetrično naložen na prikolico. Masa tovora mora biti enakomerno razporejena po površini prikolice. V nobenem primeru ni dovoljeno preobremeniti prikolice. Pri nakladanju je potrebno upoštevati nosilnost prikolice in lastnosti tovora kateri se naklada. Med nakladanjem prikolic morajo le te biti postavljene na ravno površino. Biti morajo zavarovane proti premiku. Tovor kateri se preklada z viličarjem (vilice) mora biti podložen z leseno podlogo . Višina podloge mora ustrezati debelini vilic.

Voznik vlečnega vozila je dolžan upoštevati predpisano hitrost vožnje na luškem območju. V primeru izrednih razmer na cestišču (poledica, mokro cestišče) in v primeru prevoza tovora izrednih dimenzij je voznik dolžan prilagoditi hitrost in način vožnje danim razmeram.

V primeru poledice je potrebno cestišče in delovne površine posuti z ustreznim sredstvom (sol, pesek) Prav tako velja za primer izlitja olja , ko je potrebno površine zavarovati in očistiti z ustreznimi sredstvi (pesek, žagovina, sredstva katera absorbirajo olje,..)

Vse nevarne poškodbe na cestišču oziroma manipulativnih in skladiščnih površinah je potrebno sproti sanirati.

Za vstopanje, sestopanje iz prikolic morajo vozniki in ostali delavci uporabljati prenosne lestve.

Priklop prikolice na traktor morata opraviti dva delavca in sicer voznik,ki upravlja s traktorjem in delavec, kateri namesti rudo v vlečno kljuko.

Posebno pozornost je potrebno posvetiti pri:

- vleki težkih tovorov,
- vleki voluminoznih tovorov,
- vleki po zahtevnem terenu (navozi, klanci , neravnine, tiri, prehodi,..),
- prevozu nevarnih snovi.

Pri delu s traktorjem in traktorsko prikolico morajo vozniki upoštevati navodilo "Tehnološko navodilo za delo s traktorjem in traktorsko prikolico".

4.3.4 Vagoni

V luki se za dostavo oziroma odpremo uporabljajo vagoni različnih tipov. V grobem bi jih lahko ločili v zaprte oziroma odprte vagone. Odprti vagoni so predvsem plato vagoni (K) z bočnimi stranicami različnih dolžin in z različnim številom osi (2,4,6) in E vagoni (navadni odprti vagoni z visokimi stranicami - število osi 2,4), medtem ko so zaprti vagoni: G vagoni,H vagoni, I vagoni (hladilniki), T vagoni s pomično streho. Vsaka vrsta vagonov je namenjena prevozu določene skupine tovora. Odvisno od vrste tovora in vrste vagona se tovor iz vagonov preklada na dva načina in sicer z viličarji oziroma z dvigali. Zaradi velike vrste vagonov in tovora ki se pretovarja obstaja pri delu na vagonih več nevarnosti za poškodbe delavcev, tovora in delovnih sredstev.

Nevarnosti

Zaposleni so pri delu na vagonih izpostavljeni poškodbam, katere so posledica delovnih operacij kot so odpiranje / zapiranje vrat, streh, stranic odpiranje stranic plato vagonov se opravlja ročno, v kolikor to ni mogoče, se za dvig lahko uporabi viličar, vendar v tem primeru ne sme biti nihče v področju gibanja stranice, saj bi lahko le – ta lahko zdrsnila z vilice viličarja in bi lahko prišlo do stisnitve roke ali noge delavca. Delavec utrdi stranico šele, ko je

le ta zaprta in je viličar zapustil delovno območje. Pri tem je treba paziti na to da ne pride do poškodb na vagonu. Pri delu na določenih tipih vagonov obstaja nevarnost padca z višine, poškodbe zaradi zrušitve tovora v vagonih, stisnitev v vagonu, poškodbe zaradi nihanja tovora in podobno. Poleg tega obstaja nevarnost za poškodbe tovora zaradi rušenja skladovalnice v vagonu, poškodbe tovora zaradi nepredvidenega vpetja v obešalo, poškodbe zaradi padca tovora z obešala in podobno. Delovna sredstva katera so najbolj izpostavljena pri delu na vagonih so viličarji in dvigala. Pri tem obstaja nevarnost naleta vagonov, premika vagonov in poškodbe delovnega sredstva pri prenosu z dvigalom, premika vagonov ob delu viličarja v vagonu,...

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Za zmanjšanje nevarnosti poškodb morajo vsi udeleženci upoštevati navodila za varno delo in pri delu uporabljati predpisano osebno varovalno. Pri tem velja omeniti predvsem to, da se morajo delavci med prenosom tovora umakniti izven nevarnega območja. Gibanje in zadrževanje pod bremenom je strogo prepovedano. Pri delu na vagonih morajo delavci za vstop in sestop uporabljati prenosne lestve. Med prenosom tovora z dvigalom ali viličarjem se delavci ne smejo gibati ali zadrževati na vagonu. Upravljallec dvigala ne sme pričeti z prenosom tovora dokler se delavci ne umaknejo na varno. Mikropremik vagonov lahko opravijo strokovno usposobljeni delavci z uporabo ustreznega vlečnega vozila (traktor, železniško vlečno vozilo, nakladalec s potišno ploščo) medtem, ko premik vagonov oziroma kompozicije vagonov opravlja izključno NŽT. Med premikom vagonov oziroma kompozicije vagonov na vagonih ne sme biti oseb, niti delovnih strojev (viličarjev, vozičkov..).

Odpiranje vrat naloženega vagona je potrebno opraviti pazljivo, saj obstaja možnost, da je tovor v vagonu naslonjen na vrata vagona. Pri odpiranju vrat ali strehe vagona obstaja možnost izpada vrat oziroma strehe iz vodila, zato je potrebno pred odpiranjem ali zapiranjem preveriti stanje vodil. Pri omenjenih delovnih operacijah je potrebno upoštevati navodila za ravnanje z vrati, streho, oziroma stranicami katera so nameščena na vidnem mestu na vagonu. Pri zapiranju / odpiranju poškodovanih vrat, stranic ali strehe je prepovedana uporaba sile. V kolikor se s predpisanim načinom tega ne da izvesti mora delavec o tem obvestiti neposrednega vodjo.

Pri prehodu iz vagona na vagon morajo delavci uporabljati prenosne lestve oziroma stopnice na vagonih v kolikor so le te nameščene na njih. Prehod (skakanje) preko čela vagona je prepovedano.

Za vstop in delo v zaprtih vagonih z viličarjem je potrebno uporabljati prenosne rampe.

Elektropaletne vozičke je dovoljeno vnašati oziroma iznašati iz vagona izključno s kletko namenjeno za prenos elektropaletnih vozičkov.

4.3.5 Prikolice

Za izvajanje pretovornih manipulacij na prikolicah se uporabljajo viličarji oziroma dvigala. Na prikolicah se prevaža različen tovor. Prav tako so nekatere prikolice opremljene z različno opremo, katera zagotavlja kvaliteten prevoz tovora. Tako se pri delu v luki pojavljajo prikolice hladilniki za prevoz hitro pokvarljivega blaga (sadje, zelenjava, zmrznjeni artikli,..), polprikolice s cerado, prikolice s cerado, nizke prikolice za prevoz posebnih tovorov, prikolice velikih nosilnosti in drugo.

Nevarnosti

Pri delu na prikolicah so zaposleni izpostavljeni nevarnostim za poškodbe in sicer: padec s prikolice, stisnitev ob konstrukcijske elemente prikolice, zdrs, udarec ponjave zaradi vetra, nalet viličarja ali elektropaletnega vozička v prikolici, rušenje tovora in drugo. Poleg

nevarnosti za poškodbe zaposlenih obstaja še nevarnost za poškodbo tovora, prikolice, oziroma delovnih sredstev (viličarji, elektropaletni vozički, paletni vozički,..)

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Delavci morajo pri delu na prikolicah uporabljati osebno varovalno opremo (čevlje z jekleno kapico, rokavice, delovno obleko, zaščitna sredstva proti mrazu, čelado,..)

Med prekladalnimi manipulacijami mora biti prikolica zavarovana proti premiku in stabilna. Zaposleni morajo pri delu na prikolicah uporabljati za vstop oziroma sestop delovne odre ali prenosne lestve. Pri zaključevanju nakladanja prikolic morajo delavci uporabljati delovne odre ali viličar s kletko. Pred pričetkom razkladanja morajo k delu pristopiti pazljivo, saj pri razkladanju nekaterih tovorov (kartoni, vreče, pnevmatike, in drugo) obstaja možnost rušitve skladoavnice zaradi premika tovora med prevozom.

Pri ročnem pretovarjanju tovora se morajo delavci, med dodajanjem tovora na paleti v prikolico z viličarjem umakniti izven nevarnega območja. Šele, ko se je viličarist ustavil na poziciji za pretovarjanje lahko pričnejo z delom. V kolikor obstaja na prikolic nevarnost zdrsa (poledica, olje,..) je potrebno tla posuti z ustreznim sredstvom (sol, sredstvo za absorbcijo olja, ..)

4.3.6 Kontejnerji

Pri delu s kontejnerji se delavci srečujejo z raznovrstnim blagom in s tem z različnimi zahtevami zaradi njegovih lastnosti. V luki se izvaja polnjenje in praznjenje kontejnerjev praktično na vseh možnih lokacijah na terminalu. Poleg manipulacij v zaprte kontejnerje se izvajajo tudi prekladalne manipulacije v plato kontejnerje in open top kontejnerje.

Nevarnosti

Pri delu v kontejnerjih obstaja več nevarnosti katerim so izpostavljeni delavci in delovna sredstva. Nevarnost, katere ogrožajo delavce so predvsem poškodbe zaposlenih zaradi: rušenja tovora v kontejnerju, naleta viličarja, stisnitev ob kontejner, slabega zračenja, Pri delu z dvigalom (open top, plato kontejnerji) obstaja nevarnost nepredvidenega nihanja tovora, predvsem na tovorih nepravilnih oblik, kar lahko povzroči poškodbo delavcev.

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Kontejner morajo ob dostavi odložiti na ravna tla. Pred pričetkom dela morajo delavci pazljivo odpreti vrata kontejnerja zaradi nevarnost rušenja tovora. V primeru praznjenja kontejnerjev s tovorom kot je tobak, zelišča, nevarne snovi je priporočljivo, da se kontejner pred pričetkom dela prezrači. Tovor naložen v kontejnerju je potrebno odvezovati stopničasto s čimer se prepreči rušenje tovora.

Med odlaganjem, zajemanjem tovora z viličarjem (paleta) v kontejnerju se morajo delavci umakniti na varno, izven območja delovanja viličarja.

Pri polnjenju, praznjenju kontejnerjev z dvigalom (open top) morajo delavci upoštevati navodila točke 3.1 Delo z dvigalom.

Za nameščanje, odpenjanje priveznic na višini morajo delavci uporabljati prenosne lestve ali košaro za delo na višini. Delavci ki vodijo evidenco tovora pri nakladanju oz. razkladanju kontejnerja (elektronsko odčitavanje kod) se morajo umakniti na varno saj obstaja velika nevarnost poškodbe (stisnitve) delavca z viličarjem.

4.4. ROČNO PREMEŠČANJE BREMEN

Nevarnosti

Pri ročnem premeščanju bremen so zaposleni pri dolgotrajnem delu izpostavljeni nevarnosti poškodbe zaradi teže bremena oziroma neprimernega položaja telesa med delom. V takih primerih gre predvsem za poškodbe oziroma okvare hrbtenice in okončin.

Glede na to, da pri ročnem premeščanju bremen delavci uporabljajo tudi delovna sredstva s katerimi si olajšajo delo (vozički, viličarji, vzvod, ..) je potrebno poudariti, da med delom obstaja nevarnost poškodbe delavca zaradi naleta delovnega stroja, rušenja tovora v skladovnici in ostale nevarnosti, katere so opisane v predhodnih poglavjih.

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Ročno premeščanje bremen lahko izvajajo le zdravstveno sposobni in ustrezno poučeni delavci. Poučeni morajo biti o lastnostih tovora in drugih dejavnikih, kateri lahko vplivajo na varno delo (nevarne snovi). Zaposleni so pri delu dolžni uporabljati osebno varovalno opremo. Breme katerega masa presega 30kg morata delavca premeščati v paru. Priporočljivo je, da so delovne skupine tako oblikovane, da se med delovnim časom lahko izvede "izmenjava" in sicer tako, da se delavci v vnaprej določenih časovnih obdobjih (vsako uro, vsaki dve uri,..) med seboj izmenjajo na različnih delovnih operacijah znotraj delovne skupine. (Viličarist – LTD). Pri delu, predvsem v primerih, ko gre za dvigovanje bremen morajo delavci take delovne operacije izvajati pravilno. Breme morajo dvigovati z izravnavo hrbtenice in pokrčenimi nogami v predelu kolen. Težja bremena se ne dviguje tako, da se pri dvigovanju upogiba hrbtenico. V kolikor je le mogoče si delavci delo olajšajo z uporabo vozičkov, viličarjev, in drugih pripomočkov, ki so jim na voljo.

4.5. SKLADIŠČENJE TOVORA

Tovor se skladišči v zaprtih skladiščih, pod nadstrešnicami oziroma na odprtih skladiščnih površinah.

V luki se zaradi raznolikosti tovora in njegovih lastnosti nekateri tovari skladiščijo v namenskih skladiščih (sadje, tobak,kava, bombaž,..).

Pri skladiščenju tovora je potrebno upoštevati navodila naročnika, lastnosti tovora (nekateri tovari so občutljivi na vlago, svetlobo, temperaturo, vonj, in drugo), nosilnosti skladiščnih površin, način embalaže tovora in način pretovarjanja.

Nevarnosti

Med delom v skladiščih so delavci izpostavljeni predvsem nevarnosti naleta delovnega stroja (viličar, vlečno vozilo s prikolico), nevarnosti premika in rušenja tovora iz skladovnice, nevarnostim pri uporabi delovnih pripomočkov (nož, vzvod, razne naprave za povezovanje tovora..) in nevarnost padca z višine (skladovnica). Poleg omenjenih nevarnosti obstajajo tudi nevarnosti za poškodbe objektov (vdor tal, poškodbe sten skladišč, poškodbe infrastrukture..), nevarnosti za poškodbe delovnih sredstev, nevarnosti za poškodbe tovora. Poškodbe tovora se lahko pojavijo zaradi nepravilnega skladiščenja, vremenskih vplivov (voda, sneg, zmrzal), delovanja delovnih sredstev ali višje sile (neurja, poplave)

Ukrepi za odpravo nevarnosti

Pri skladiščenju morajo zaposleni upoštevati največjo dovoljeno obremenitev tal na posameznih skladiščnih površinah. Skladišča morajo biti redno vzdrževana. Vsakršne pomanjkljivosti na konstrukciji skladišč in nadstrešnic morajo biti v čim krajšem času odpravljene.

V primeru vdora talnih površin je potrebno le te sproti sanirati. Delavci morajo pri delu uporabljati osebno varovalno opremo. Gibanje delavcev v delovnem območju strojev je strogo prepovedano.

Tovor na paletah mora biti stabilen in med seboj povezan bodisi s samim načinom zlaganja ali z drugimi priveznimi sredstvi (trak, pvc folija, slingi, žica..). Skladovnice tovora morajo biti oblikovane tako, da ni nevarnosti za rušenje tovora. Višina skladovnice je odvisna od lastnosti tovora oziroma njegove embalaže. Za preprečitev nevarnosti rušenja tovora se tovor v skladovnico zлага stopničasto.

Tovor se v nobenem primeru ne sme naslanjati na stene skladišča. Površina namenjena skladiščenju tovora mora biti označena s črtami. Vrata skladišča morajo biti brezhribna. Za odpiranje oziroma zapiranje vrat je prepovedana uporaba sile (viličar, vzvod). V primeru poškodbe se morajo sproti sanirati.

Pri delu na višini morajo delavci uporabljati viličar s kletko za delo na višini. Vzpenjanje na skladovnico je dovoljeno izključno z uporabo prenosne lestve. Pri gibanju po skladovnici se delavci ne smejo gibati ob robu skladovnice, saj lahko pride tudi do zdrsa tovora in s tem padca delavca.

4.6. POŽARNA VARNOST

Glede na raznolikost tovora kateri se pretovarja v luki je tudi nevarnost požara različna. Tovori, kateri predstavljajo nevarnost za požar (bombaž) je potrebno skladiščiti ločeno v skladišča, katera so opremljena z avtomatskim protipožarni nadzorom. Na splošno je potrebno na celotnem območju Luke Koper spoštovati določila zapisana v "Požarni red Luke Koper "

Kljub temu , da je večji del problematike požarne varnosti opisan v "Požarnem redu Luke Koper" velja poudariti naslednje:

- Uporaba odprtega ognja je prepovedana na celotnem območju. V primeru uporabe odprtega ognja pri izvajanju vzdrževalnih del je izvajalec dolžan pridobiti soglasje s strani službe varnosti (gasilci).
- Kajenje je dovoljeno samo na označenih mestih za kajenje, kjer poleg table z napisom stoji tudi sod s peskom. Kajenje v skladiščih je najstrožje prepovedano.
- Pri skladiščenju tovora je potrebno spoštovati označene površine za skladiščenje zaradi dostopa intervencijskih vozil v primeru požara. Uporabniki so dolžni varovati protipožarno opremo v smislu dobrega gospodarja in v primeru morebitnih pomanjkljivosti obvestiti nadrejenega.
- Dostopi do protipožarnih aparatov in hidrantov morajo biti prosti.

4.7. ZAKLJUČEK

Ta elaborat o varnem delu obravnava nevarnosti in ukrepe za zmanjšanje nevarnosti katere se pojavljajo pri delu v luki. Ker so pri opravljanju luških storitev delavci izpostavljeni najrazličnejšim nevarnostim je potrebno poudariti, da za lastno varnost in varnost sodelavcev lahko naredimo največ sami. Vsak od udeležencev v delovnem procesu se mora zavedati odgovornosti in pri svojem delu spoštovati navodila nadrejenega, predpise in vso dokumentacijo s področja varstva pri delu.

Elaborat o varnem delu skupaj s tehnologijo dela in z navodili za uporabo posameznih delovnih sredstev sestavljajo celoto navodil za varno delo. V luki se pri pretovarjanju blaga nekatere vrste blaga hitro menjujejo. Zamenjavo blaga (ali samo proizvajalca blaga) se dogaja, da je potrebno za enako vrsto tovora nekatere delovne operacije spremeniti. V primeru odstopanja delovnih operacij od tistih predpisanih s tehnologijo dela je v prvi vrsti potrebno spoštovati Elaborat o varnem delu in vso ostalo spremno dokumentacijo s področja varstva pri delu (OP, DN, navodila naročnika, veljavno zakonodajo)

Vodje delovnih procesov, neposredni vodje in delavci so tisti, ki lahko s svojimi izkušnjami in praviimi odločitvami bistveno vplivajo na spoštovanje omenjenih predpisov in varno delo.

5. POVZETEK PROMETNEGA REŽIMA

5.1 CESTNI PROMET

Celotno omrežje dovoznih poti na področju Luke Koper je razdeljeno na sledeče transportne poti:

- glavna transportna pot povezuje vhod v pristanišče s pomolom I in pomolom II;
- stranske transportne poti se odcepijo z glavne transportne poti in vodijo do operativnih obal in območij uporabnikov ekonomske cone;
- dostopne poti so znotraj območij uporabnikov ekonomske cone, ki vodijo do odprtih oz. zaprtih skladiščnih površin.

Kategorizacija

Glavna transportna pot je namenjena za dvosmerni cestni promet za težke tovorna vozila in mobilno luško mehanizacijo na pnevmatikah. Ostali uporabniki so: pešci, vozniki motornih koles, osebna vozila, avtobusi, dostava in tovorna vozila. Hitrost je omejena na 40km/h.

Stranska transportna pot izpolnjuje pogoje kot glavna transportna pot z določenimi omejitvami glede osnih obremenitev in elementov cestišča (radiusi, vzponi ...). Hitrost je omejena na 40 km/h.

Dostopna pot je označena transportna površina brez sredinske ločilne črte, namenjena za dostop do odprtih in zaprtih skladišč in pretovoru z luško transportno mehanizacijo. Hitrost je omejena od 5 do največ 15 km/h.

Voznost in označbe

Glavna transportna pot omogoča dvosmerni cestni promet z označenimi širinami vozišča 2 x 3,5m na odseku od vratarnice na vhodu, preko cestnega mostu čez Rižano do ceste za smer PC Silos. Na levi strani vozišča gledano od vratarnice proti reki Rižani je predviden označen nivojski pas širine 1 m za pešce in kolesarje. Celotna dolžina cestišča je osvetljena z javno razsvetljavo.

Za vratarnico takoj po vstopu v Luko je obvestilna tabla z omejitvijo hitrosti vozil v cestnem prometu na 40 km/h za celotno območje Luke Koper. Vsi udeleženci v cestnem prometu se na celotnem območju Luke Koper gibljejo na lastno odgovornost in morajo biti pozorni na ostale udeležence v prometu in še posebno paziti na železniški promet in mobilno luško mehanizacijo.

Vsa križanja s stranskimi transportnimi potmi in železniškimi tiri so opremljena z vertikalnimi in talnimi označbami po veljavnih cestno prometnih predpisih.

Cestišča se redno čistijo in vzdržujejo zato, da je stalno omogočen nemoten cestni promet. Za vzdrževanje glavnih in stranskih transportnih poti je zadolžena služba pristaniške infrastrukture (tudi posipavanje v zimskem času – zadolžen ZZZZ d.o.o.) Za vzdrževanje dostopnih poti so zadolženi posamezni terminali oz. PC.

Udeleženci v prometu ne smejo odmetavati smeti in onesnaževati cestišča (odpadki, motorno olje, gorivo, blato...).

Vse transportne poti so označene z črkami in zaporednimi številkami, kar je razvidno iz načrta prometne infrastrukture.

Stranske transportne poti (S1,..) omogočajo dvosmerni cestni promet (z označeno širino vozišča min. 2x3,0 m) med glavno transportno potjo in posameznimi območji uporabnikov ekonomske cone. Dostop do posameznega uporabnika ekonomske cone pa je razviden na tipizirani obvestilni tabli, ki je postavljena na glavni transportni poti pred odcepom posamezne stranske poti.

Dostopne poti so znotraj območij posameznih uporabnikov ekonomske cone in omogočajo dvosmerni oz. enosmerni promet do odprtih oz. zaprtih skladiščnih površin. Zaradi tega je potrebno izrecno paziti na morebitno Luško mehanizacijo, ki ima prednost pri svojem izvajanju delovnega procesa in se morajo vsi udeleženci v prometu prilagoditi njim.

Vsa križanja s posameznimi dostopnimi potmi in železniškimi tiri niso posebej označena zato je potrebna dodatna pazljivost in hitrost prilagoditi označeni hitrosti (od 5 do 15 km/h) na vstopu v posamezno območje Luke Koper.

Specifične zahteve

Vozniki transportnih sredstev morajo imeti veljavno voziško dovoljenje ustrezne kategorije oziroma dokazilo o usposobljenosti za upravljanje delovnih strojev. Pogodbeniki iz drugih držav morajo imeti veljavno voziško dovoljenje.

Veljavno prometno dovoljenje velja kot dokazilo o brezhibnosti registriranih transportnih sredstev.

Za dokazilo o brezhibnosti notranjih neregistriranih transportnih sredstev je potrebno potrdilo o pregledu vozila, ki velja eno leto. Potrdilo izda pooblaščen organizacija. Neregistrirana transportna sredstva na območju Luke Koper morajo imeti oznako lastnika in nalepko o pregledu oziroma brezhibnosti vozila.

Zunanja in notranja registrirana transportna sredstva morajo imeti urejeno zavarovanje.

Vozila, ki skupaj s tovorom presegajo max. širino 2,5 m morajo biti označena podnevi z tablo z rdečo belimi progami ali pa z vidno belo krpo, ki je obešena na skrajnem

robu, ponoči pa odsevník. Če tovor sega več kot 1 m pred vozilom oz. za vozilom se izpostavljená mesta označijo enako kot je navedeno v prejšnjí stavku.

Vse delovne stroje in delavna vozila, katerih hitrost vožnje ne presega 5-10 km/h, je potrebno dodatno opremiti z rotacijsko lučjo, ki mora biti vklopljena med gibanjem po glavnih transportnih poteh.

Vsi tovari, ki se prevažajo na transportnih sredstvih, morajo biti ustrezno zavarovani ter pritrjeni proti izpadanju ali zdrsu ter ustrezno označeni.

Vozila s kolesi brez pnevmatik, ki imajo kovinska platišča (gosenice) se lahko gibljejo samo po dostopnih poteh (manipulativne površine). Ob morebitnih premikih po cestišču se morajo taka vozila prevažati na zato namenjenih prikolicah.

Dostava

Dostavo vagonov na primopredajna mesta (v nadaljevanju PPM) vršijo SŽ na podlagi skupnega operativnega plana dela Luke Koper in SŽ. Dostavo vagonov na manipulativna mesta vrši notranji železniški transport (v nadaljevanju NŽT).

Premik

Premik vagonov na industrijskih tirih vrši NŽT, premik vagonov pri nakladanju in razkladanju znotraj ločnice tira vrši NŽT ali drugi usposobljeni delavci.

Signalne označbe

Vsi tiri so opremljeni s signalnimi znaki v skladu z določbami Signalnega Pravilnika št.1. Potni prehodi preko tirov so zavarovani s cestnimi znaki.

5.2 VARNOSTNA SLUŽBA IN NJENA VLOGA

Delavci službe varovanja na glavnem vhodu v pristanišče vršijo nadzor nad prehajanjem vozil in oseb, katerih vhod je dovoljen izključno z veljavnimi dovolilnicami, ki jih izdaja le za to pooblaščená oseba v službi varovanja. Poleg glavnega vhoda se območju nahaja še 6 izhodov, ki se jih uporablja izključno v posebne namene, za njihovo uporabo pa je obvezno potrebno soglasje carinske službe in vednost službe varovanja.

Ob rednih obhodih delavci službe varovanja kontrolirajo gibljiv in mirujoč promet vozil. Na Luškem območju je namreč dovoljen promet le po označenih prometnih površinah. Parkiranje je prav tako dovoljeno na le za to označenih in namenjenih površinah.

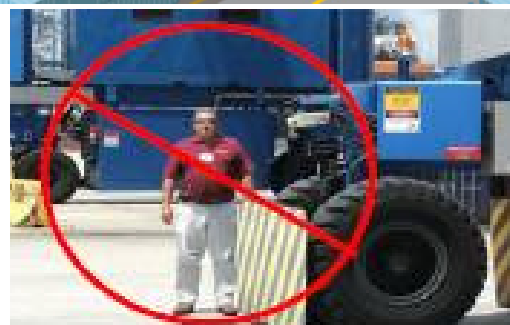
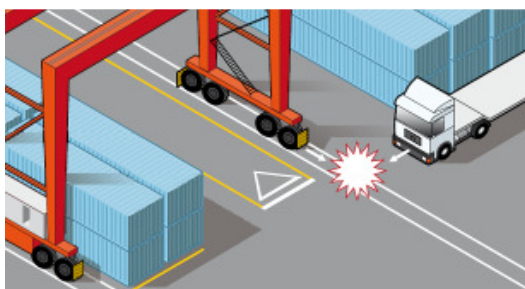
Občasno delavci službe varovanja izvajajo meritve hitrosti vozil na luškem območju z elektronsko napravo-radarjem.

Delavci službe varovanja lahko v primeru utemeljenega suma ali na podlagi prijave odgovornega vodje odredijo preizkus alkoholiziranosti vozniku transportnega sredstva. V primeru, da je preizkus pozitiven ali da voznik zavrne preizkus, takemu vozniku preprečijo vstop na Luško območje, če pa je ta že na Lupškem območju, ga odstranijo iz njega.

Iz strani bazena območje ni ograjeno, prihod in odhod s tega območja pa je dovoljen samo posebej najavljenim plovnim objektom. Vplovitev in zadrževanje plovnih objektov, ki niso posebej najavljeni za vplovitev, ni dovoljeno, razen plovil, ki jih uporablja Luka pri izvajanju pilotaže, vleke, privezovanja in varovanja, policije, uprave za pomorstvo in slovenske vojske.

Promet vozil, ki prevažajo nevarne tovore, je na Luškem območju dovoljen le, če se izvaja v skladu z DN 125 - Ravnanje z nevarnimi snovmi.

6. OPOZORILA!

PREPOVED ZADRŽEVANJA V NEVARNEM OBMOČJU

Nevarnost stisnitve

Nevarnost padca v globino

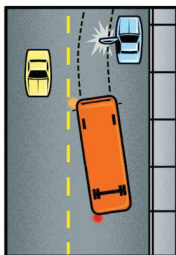
Prepoved zadrževanja pod tovorom

Splošna nevarnost

Nevarnost padca vozila v morje

Nevarnost povozitve pri zapuščanju vozila/stroja

Nevarnost povozitve

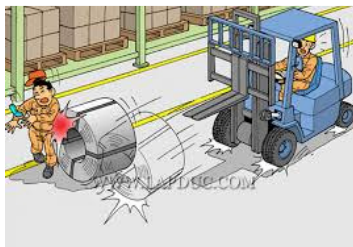
**PREVOZ OSEB
PREPOVEDAN**

**ZADRŽEVANJE V DELONEM
OBMOČJU STROJA
PREPOVEDANO**

Stroj imej na očeh in nikoli ne bodi obrnjen s hrbtom proti stroju

Nikoli ne stoj pred strojem

Ne gibaj se v nevarnem območju stroja

Prepovedana je uporaba telefonov in multimedijskih naprav

Ne gibaj se v nevarnem območju

6.1 NAVODILO O PREČKANJU NIVOJSKIH PREHODOV NA INDUSTRIJSKIH TIRIH

Ob prehodih čez tire upoštevajte, da ima vlak ali drugo tirno vozilo vedno prednost

	• OBVEZNO USTAVI • PREPRIČAJ SE ALI JE PREHOD PROST • PREVOZITI NIVOJSKI PREHOD, KO JE TA PROST IN V BLIŽINI NI PREMIKAJOČIH ŽELEZNIŠKIH VOZIL • UPOŠTEVAJ SIGNALNE ZNAKE IN SIGNALIZACIJO OSEBJA, KI SO NAMENJENI UDELEŽENCEM CESTNEGA PROMETA
<u>Prečkanje tira na nivojskih prehodih</u> Je dovoljena, ko se prepričamo, da je prehod PROST. <u>Prečkanje tira izven nivojskih prehodov</u> je STROGO PREPOVEDANO. <u>Prečkanje tirov s hojo okrog ali med vagoni</u> Okrog stoječih vagonov moramo hoditi na razdalji najmanj 2 m, ko stopimo med dvema stoječima kompozicijama pa mora biti razdalja najmanj 10 m. <u>Prečkanje prek vagonov</u> JE STROGO PREPOVEDANO, razen premikalnemu osebju <u>Skakanje na premikajoče vagone ali iz vagonov</u> JE STROGO PREPOVEDANO razen premikalnemu osebju	<u>Hoja v medtirju</u> Je dovoljeno samo, če so premikalne steze urejene in se ne približuje železniška vozila. <u>Posebno nevarna mesta na tirih so:</u> • kretniška območja, • območja nakladalnih in razkladalnih klančin, • območja tirnih zaključkov, • območja, kjer nam različni predmeti s strani zastirajo pogled. <u>Hoja ob gradbenih strojih in težki mehanizaciji, ki dela v bližini tirov</u> Hoja po poti ali prečkanje tira, kjer poteka delo s težko mehanizacijo je posebej nevarno zaradi ropota in vibracij. Pri hoji POSVETITE VEČJO POZORNOST.